

متن پرسش

بسم الله الرحمن الرحيم سلام عليكم خدا قوت برخی از تفسیر نویسان معتقدند که تفسیر آنها چون به صورت گروهی نوشته شده این مزیت را دارد که یکدست است بر خلاف تفاسیری که به دست یک نفر نگاشته شده است که نویسنده در ابتدای تفسیرش بسیار با حوصله و شرح وارد می شود ولی در اواخر به علت طولانی شدن کار با خستگی مواجه می شود و می خواهد هر چه زودتر کار را به اتمام برساند و لذا چنین تفاسیری یکدست نبوده و معمولاً سوره های نهایی با اینکه حاوی اساسی ترین اعتقادات دینی است اما مورد کم لطفی قرار می گیرند. ظاهراً تفسیر المیزان نیز چنین است چرا که آخرین جلد المیزان از سوره معارج که در جزء ۲۹ قرار دارد تا پایان قرآن را در بر گرفته است. لطفاً نظرتان را بفرمایید. با تشکر ۶ / ۷ / ۱۳۸۸

متن پاسخ

باسمه تعالی عليكم السلام سوره های آخر قرآن سوره هایی است که بیشتر باید با نگاه تأویلی و باطنی تفسیر شود و روش علامه طباطبایی «رحمة الله علیه» این نبود که در تفسیر المیزان به آن جنبه ها پردازند. از طرف دیگر علامه طباطبایی «رحمة الله علیه» بسیاری از نکاتی که در سوره های آخر قرآن لازم بود ذکر کنند در سوره های قبلی متذکر شده اند، از این گذشته آیا تفاسیرهایی که به صورت گروهی نوشته شده که اجر نویسندگان آن ها با خدا باشد و واقعاً هم خدمت کرده اند - ولی با این همه - آیا قابل مقایسه با تفسیر المیزان است که امثال شهید مطهری «رحمة الله علیه» که خود یک قرآن شناس است در مورد آن می فرماید: در طول تاریخ اسلام چه در حوزه ای اهل سنت و چه در شیعه، تفسیری نظیر المیزان نیامده و صدسال طول می کشد تا ارزش آن معلوم شود. موفق باشید